

SPENNANDI VERKÆTLAN

- Fyribils er hetta ein roynd, men hetta er eisini eitt stig móti at fara longur út at ala.

Atli Gregersen, stjóri í alifyritøkuni Luna, er sannførdur um, at tað er rætti vegurin at ganga, at fara longur út á hav at ala.

- Nógvir fyrimununi eru. Vit fáa nógv fleiri møguleikar í Føroyum, tí hetta gevur okkum munandi meira pláss og hetta leggur munandi minni trýst á umhvørvið. At tað so eisini gevur fiskinum betri umstøður ger tað uppaftur meira lokkandi, sigur hann.

Luna hevur í fleiri ár arbeitt við aling á Víkum í Vágum. Royndir vóru fyrst gjørdar við aliringum uttan fiski í, men í lötuni liggur ein ringur har vesturi við fiski í.

Frammanundan er tíð farin við at gera botnkort og botnkanningar umframt streym- og aldamátningar.

Í virðisgrundarlagnum hjá Luna stendur millum annað: "Vit skulu gera okkara til at alið Føroyar verður útnyttað til fulnar".

Føroyar eru ikki serliga stórt land, so fyri at hetta kann gerast møguleiki, so er neyðugt at troyta allar møguleikar – við øðrum orðum at økja møguleikarnar at ala út um tað sum vit kenna í dag.

Avbjóðandi

Alifyritøknar vita væl í dag, at tað er ein fyrimunur at ala, har sum útskiptingin av sjógvi er stór.

Tá ið alingin byrjaði í Føroyum og tað vóru eini 80 aliloyvir, tá var kappingin um at sleppa at ala inni á firðum, har tað var so stilt og so lítil streymur, sum møguligt.

Nú vita alararnir, at støðan í veruleikanum er umvend. Fiskurin hevur tað betri, størri útskiptingin er av sjónum og hetta hevur eisini munandi minni dálking við sær.

- Í dag á vit á støðum har tað er harðbalið. Vit royna á Víkum nú, men vit eru eisini á Miðvági, Sørvági og á Velbastað, har tað er rættuliga buldrasligt, sigur Atli Gregersen.

Hann sigur, at aldan kann verða seks metrar høg í Sørvági, Miðvági og á Velbastað, meðan hon á Víkum kann verða 50 prosent hægri – altso níggu metrar.

- Sjálvandi er tað avbjóðandi, tá ið náttúrukreftirnar eru so ógvusligar. Vit hava eisini upplivað, at fódurflakin sleit fleiri av fortoyningunum, men vit hava fingið tamarhald á tí nú, sigur Atli Gregersen.

Í lötuni liggur ein ringur við 61.000 fiskum í á Víkum. Harumframt liggur ein fódurflaki har vesturi. Hann kann hava fleiri hundrad tons av fódri umborð, so tað er ikki neyðugt at vera hjá ringinum hvønn dag.

- Men vit eru her úti hvønn dag, tá ið tað viðrar, men sleppa vit ikki út til ringanrar, so hava vit kortini samband við ringin. Vit síggja bæði omaná og í sjálvum ringinum, hvussu fiskurin uppførir seg og um hann tekur fódur til sín, sigur hann.

Kamera er mitt í ringinum. Har sum ringurin liggur er dýpið 32 metrar og kamera liggur á sjei metra dýpi, men flytur seg upp og niður í ringinum.

- Nýmótans tøkni ger hetta møguligt. Saman við Føroya Tele hava vit grivið ein kaðal vestur higgar, so vit hava samband við ringarnar alla tíðina – sum tú sært eisini her umborð á bátinum, sigur Atli Gregersen.

Myndirnar vísa okkum, hvussu fiskurin uppførir seg og hvussu hann tekur fódur til sín. Hetta sæst fyrst og fremst á fódurstøðini í Sørvági, men manningin á bátinum kann eisini fylgja við frá tí teir fara av Vestmanna og heilt vestur á Víkar.

- Tað er sjálvsagt, at slík tøkni er við at gera hesa royndina møguliga, sigur Atli Gregersen.